

Asko Lust
NEPCon OÜ
E-post: alu@nepcon.org

17.10.2017

Esitame keskkonnauhenduste poolt informatsiooni käimas oleva auditi jaoks, mis puudutab RMK tegevust säästliku ja FSC-standardiga litsentseerinud metsamajandajana. Esitame näiteid majandaja tegevusest, mis viitavad standardi nõuete pikaajalisele, pidevale ja olulisele rikkumisele. Meie hinnangul on võimalik RMK-l keskkonnasäästliku majandaja sertifikaat säilitada vaid juhul kui toimub mitmeid koheseid ümberkorraldusi, mis täielikult välistaks standardi nõuete edaspidise eiramise. Meie hinnangul esineb RMK tegevuses olulisi puudujääke vähemalt järgmiste kriteeriumite alla käivate indikaatorite nõuete täitmisel: 2.2, 4.4, 4.5. 6.1, 6.4, 8.2, 9.1, 9.2.

Oleme valmis vastama täpsustavatele küsimustele, audiitoriga kohtuma ja välitöodes osalema. Kontaktisik: Liis Kuresoo, liis.kuresoo@elfond.ee, 56243102

A) Registreerimata vääriselupaikade (VEP) kui kõrge kaitseväärtusega metsade ulatuslik raietega hävitamine ja soovimatus uusi VEPE registreerida.

VEPide esmane ulatuslik inventuur toimus aastatel 1999-2002, mille järel hinnati, et leida suudeti ligikaudu 42% VEPidest (*Andersson, L., Martverk, R., Külvik, M., Palo, A., Varblane, A., 2003. Vääriselupaikade inventuur Eestis 1999–2002. Regio AS, Tartu*). Nii leidis peale 2002. aastat Eestis ligikaudu 20000-25000 hektarit registreerimata vääriselupaiku, millest hinnaguliselt minimaalselt 10000-15000 ha asus täna (lisandunud palju majandamata JROsid) RMK-le majandada antud maal. Peale põhiinventuuri jäi registreerimata VEPide otsimine ja arvele võtmine ametkondade ja majandaja kanda. Tegelikuses ei ole registreeritud VEPide pindala aga sisuliselt kasvanud ja majandaja ei ole selles osas näidanud üles ka mingit taht. Peale 2015. a FSC-auditi käigus rikkumise registreerimist tegeles RMK töötajatele täiendavate litsentside saamisega, kuid sellele ei järgnenud siiski uute VEPide registreerimist. Üksikud hiljem registreeritud VEPid viitavad jätkuvale hoolimatusele. RMK on mitteregistreerimist põhjendanud asjaoluga, et neil puudub endal vääriselupaikade andmebaasi kandmise võimalus ja ameti kaudu esitamine on keeruline. Samas ei saa seda väidet pidada sisuliseks teades, et täna arvel olevad vääriselupaigad registreeriti oluliselt kehvamate tehniliste võimaluste toel. Kindlasti ei ole tegu kohase vabandusega arvestades, et jätkuvalt toimub vääriselupaiga tunnustega alade ulatuslik raietega hävitamine ja seda isegi juhul kui ala on kunagi registreeritud ja Eesti Looduse Infosüsteemi kantud põlismetsana või kui alal on Keskkonnaregistrisse kantud vääriselupaiga tunnusliikide elupaigad. Peale rangelt kaitstavate metsade vajakute tõstatumist käesoleval aastal RMK poolt tellitud vääriselupaikade inventuur 1000 laane- ja salumetsade eraldisel on kahtlemata positiivne areng, mis aga ei saa olla vabanduseks jätkuvaks kõrge kaitseväärtusega metsade raieks. Tunnustamist väärrib ka raiete peatamine vääriselupaiga tunnustega ala leidmise teadete korral. Samas tänaseks on RMK FSC-sertifikaati omanuna hävitanud kindlasti juba tuhandeid hektareid registreerimata vääriselupaiku, millest arvestatav osa on olnud väga kõrge kaitseväärtusega ja ohustatud

liikidele võtmetähtsusega põlismetsad. Kõrge kaitseväärtusega metsade hävitamisele riigimetsas viitab ka riiklik metsastatistika - kui 2011. aastal moodustasid loodusmetsad (v.t. definitsiooni Aastaraamat Mets 2016 lk 205) riigimetsadest 4,1%, siis aastaks 2016 moodustasid need metsad riigimetsadest 3,4% (Allikas: Aastaraamatud Mets 2011 ja 2016). Meie hinnangul on tegu sedavõrd ilmse, pikaajalise, olulise ja tahtliku FSC-standardi nõuete rikkumisega, et säästva majandaja sertifikaadi peatamine on kõigiti põhjendatud. Vaid kohene täielik rikkumise peatamine võiks kõne alla tuua sertifikaadi säilitamise. Selline peatamine eeldab raiekeeldu kõikidel eraldustel, mis vastavad VEPide väljavaliku kriteeriumitele metsakorralduse andmebaasist (toodud VEPide inventeerimise metoodika lisas 4, Tartu 2000), samuti aladel mis on EELISesse kantud kui looduskaitse väärtust omavad metsaelupaigad või Natura metsaelupaigad (loodusdirektiivi I lisa elupaigatuübiks kvalifitseeruvad metsad) ja eraldustel, kus on registreeritud vääriselupaiga tunnusliigi elupaik. Raiekeeld peaks kehtima kuni ala eksperdi poolt inventeerimiseni ja kvalifitseerumise selgumiseni. Esitame näiteid raiesse määratud või raietega juba hävinud registreerimata vääriselupaikade kohta. Selliseid näiteid leiab RMK poolt majandatavates metsades lihtsa vaevaga kõikidest metskondadest ja sageli.

1. KD132 er 4 – korralduse põhjal 150-aastane kuusik, mis põlismetsana inventeeritud Eestimaa Looduse Fondi ekspertide poolt juba 1994. aastal ja arvele võetud EELISes loodusväärtusliku alana. Lageraiega hävitati 2016. aastal. Tegul oli ilmselge ja väga kõrge kaitseväärtusega vääriselupaigaga – lankide raiejäätmetest ja säilikpuudelt leitud jäänukina mitmeid tunnusliike.

2. KD084 er 2, 23, KD090 er 3, 21 – väga esindusliku põlismetsana inventeeritud Eestimaa Looduse Fondi ekspertide poolt juba 1995. aastal ja arvele võetud EELISes loodusväärtusliku alana. Lageraiega hävitati 2014. aastal. Tegul oli ilmselgete ja väga kõrge kaitseväärtusega vääriselupaikadega – lankidelt raiejäätmetest ja säilikpuudelt leitud jäänukina mitmeid tunnusliike. Tegul oli samaväärse väga kõrge kaitseväärtusega metsaga, mis piirnevates säilinud vanametsaga eraldustel.

3. KD092 er 9 – korralduse põhjal 150aastane kuusik, selgelt põlismets ja väga esinduslikult vääriselupaigaks kvalifitseeruv ala – arvukalt tunnusliike, sh ohustatud ja kaitstavaid liike. 2016. aastal määratud lageraiesse. Sarnaseid eriti esinduslike väga kõrge kaitseväärtusega põlismetsade eriti ulatuslikult lageraietega hävitamise näiteid võib viimastest aastatest leida just Hiiumaalt.

4. JJ069 er 15 – laialehine mets, vähemalt osaliselt põlismetsa tunnustega, hävitati 2015. a lageraiega. Laialehiste puudega palgivirnadest ja säilikpuudelt leiti 9 vääriselupaiga tunnusliiki. Paljud tunnusliigid esinesid arvukalt, ka hästi leitav kopsusamblik.

5. LS129 er 3 ja 9 – VEPi tunnuste ja paljude tunnusliikidega metsad, osaliselt põlismets, mis 2016. aastal määrati lageraiesse.

6. SJ087 er 4 – 150aastane segamets, põlismetsa tunnustega, esinduslikult VEPiks kvalifitseeruv ala. Hävitati lageraiega 2015. aastal, mil raiejäätmetest leiti 8 VEPi tunnusliiki.

Toodud näited viitavad NEPConi Eesti ajutise metsamajandamise standardi (versioon 19.12.14) indikaatorite 9.1.2. ja 9.1.3. jämedale rikkumisele.

B) Vääriselupaiga piiride täpsustamise puudumine enne piirneva ala raiet on eranditu praktika.

Vaatamata sellele, et vääriselupaigad registreeriti ajal, mil kaardimaterjal oli suure veapiiriga ja põhiosa vääriselupaikade piiridest on tänaseni täpsustamata, ei ole majandaja praktiliselt osalenud piiride täpsustamises. Varasemast on tehtud ettepanekuid hävinud osade maha arvamise kohta, ekslikult välja jäänud alade liitmise ettepanekud aga puuduvad. Viimast isegi juhul, kui korralduse käigus on tuvastatud vääriselupaigaga identsus ja välja jäänud alalt on leitud vääriselupaiga tunnusliike. Hoolimatusest tingitult esineb ka näiteid, kus RMK metsakorraldajad on metsa korraldamisel piiriltunud osa vääriselupaigast põhjendamatult teise eraldusse ja amet on automaatselt vääriselupaiga piirid ühtlustanud korralduse piiridega. Majandaja poolne vääriselupaikade kaitses osalemisest hoidumist ja hoolimatust ilmestavad ka näited, kus ekslikult registrist kustutatud vääriselupaiku ei panda tähele ja need hävitatakse. Esitame näiteid.

1. SO458 er 27 piirneb vääriselupaigaga (VEP nr.157058). Eraldusel oli enne lageraiet põlismets, mis oli sama esinduslik, kui piirnevalt säilinud er 25 ja vääriselupaigana registrisse kantud er 9. Alal oli Keskkonnaregistris registreeritud vääriselupaiga tunnusliigi ja ühtlasi kaitstava liigi elupaik, samuti märgitud, et ala kvalifitseerub kindlasti vääriselupaigaks. Ometi hävitati vääriselupaiga piiride täpsustamise asemel vääriselupaigast välja jääv kõrge kaitseväärtusega metsaosa. Täna on teada, et raiega hävitati muuhulgas ka osa ohustatud II kaitsekategooria liigi laialehise nestiku elupaigast. Majandaja hoolimatust ilmestab asjaolu, et keskkonnamet lisas metsateatisele järgmise märkuse: „Kv SO458 eraldistel 25 ja 27 on registreeritud III kategooria kaitsealuste taimeliikide (harilik kopsusamblik ja sulgjas õhik) leiukoht. Lageraie antud alal ei ole soovitatav kuna hävitaks nimetatud liikide kasvukoha.“

2. SO327 er 15 ja 16 piirnevad vahetult vääriselupaigaga (VEP nr.128057). Mõlemad eraldused olid enne lageraiet praktiliselt identsed piinevale vääriselupaigale jäävate eraldistega ja vastasid esinduslikult vääriselupaiga tunnustele. Alal oli Keskkonnaregistris registreeritud vääriselupaiga tunnusliigi ja ühtlasi kaitstava liigi elupaik, samuti märgitud, et ala kvalifitseerub kindlasti vääriselupaigaks. Ometi hävitati vääriselupaiga piiride täpsustamise asemel vääriselupaigast välja jääv kõrge kaitseväärtusega metsaosa. Täna on teada, et raiega hävitati muuhulgas ka osa ohustatud II kaitsekategooria liigi laialehine nestik elupaigast.

3. LS097 er 3 piirneb vahetult vääriselupaigaga (VEP nr.132073) ja alal tehti lageraie. Er 3 oli osaliselt vääriselupaiga koosseisus. Piir muudeti keskkonnameti ettepanekul automaatselt, sest RMK oli osa vääriselupaigast korraldanud piirnevasse eraldusse kuuluvaks ja sellel piirneval eraldusel tehti lageraie. Ometi on ka peale lageraiet hästi näha, et hävitati osa põlismetsast (langil jäänukina arvukalt vääriselupaiga tunnusliike) ja ühtlasi osa ohustatud II kaitsekategooria liigi laialehise nestiku elupaigast.

4. KP063 er 8 asus vääriselupaik (VEP nr. 133096), mis eksituse tõttu registrist kustutati ja määrati seejärel koheselt lageraiesse. Vääriselupaik määrati hävimisele vaatamata sellele, et tegu oli selgelt kvalifitseeruva alaga, kus leidis arvukalt nii VEP-i tunnuseid kui tunnusliike. Näide on oluline seetõttu, et selliseid ekslikult registrist kustutatud vääriselupaiku leiab veel (nt JJ230 er 1 asuv arhiveeritud VEP nr.117112) ja just majandaja võiks selliseid vigu kõige paremini leida.

Toodud näited viitavad NEPConi Eesti ajutise metsamajandamise standardi (versioon 19.12.14) indikaatorite 9.1.2., 9.1.3., 6.2.1. ja 6.2.5. jämedale rikkumisele.

C) Vääriselupaikade kaitsevajadusega mitteamvestamine ja teadaolevate VEP-ide hävitamine või kahjustamine.

Siiani leidub näiteid, kus registreeritud vääriselupaigad hävivad või neid kahjustatakse.

1. AU014 er 19 ja 22 on vääriselupaik (VEP nr.160128), millest oluline osa hävitati sellele tuletõrje veevõtukohta rajamisega. Ometi oleks saanud nimetatud objekti rajada ka piirkonda kõikjale mujale, sealhulgas kohe kõrval asuvale lagedale alale. Siiani ei ole registris toimunud ka hävitatud VEP-i osa välja piiritlemist.

2. VD314 er 27 ja 28 on vääriselupaigad (VEP nr.204215 ja VEP nr.204216), mis kanti registrisse 18.01.2017. Nende vääriselupaikade vahelisele kraavitrassile võeti aga raadamise metsateatis 28.12.2016 ja vääriselupaiku pikalt läbiv tavapärane kuivenduskraav (mitte eesvool) läks rekonstrueerimisse. RMK-l puudub kord, mis aitaks vältida värskelt registreeritud vääriselupaikade kahjustamisest, kui alal on enne registreerimist kooskõlastatud väärtuseid kahjustavaid tegevusi.

Toodud näidete puhul on raske viidata konkreetsetele indikaatoritele standardis, kuna FSC 9. printsiip ütleb tervikuna, et „*kõrge kaitseväärtusega metsade majandamine peab säilitama või tõstma selliste metsade tunnusväärtusi. Selliseid metsi puudutavad otsused tuleb langetada lähtudes ettevaatusprintsiibist.*“ Seega on VEPide kahjustamine FSC printsiibi järgi täiesti lubamatu tegevus.

D) Natura loodusaladel toimuv ala kaitse-eesmärgiks olevate loodusdirektiivi I lisa metsaelupaikade hävitamine, mis on vastuolus rahvusvahelise õigusega ning mille kaitse kohustus on toodud välja FSC 9. printsiibis, kuid mida võimaldavad puudulik siseriiklik seadusandlus või puudulikud andmed väärtuste paiknemise osas.

Toome mõned näited:

1. CA221 er 20 - Linnumängu hoiuala, mille kaitse-eesmärgiks vanade loodusemetsade kaitse. Majandamata 110aastane jänesekapsa-mustika kkt segamets, tegelikult osaliselt ka sooviku-lehtmets. Tervikuna esinduslik vana loodusemetsa (9010) ja soostuva lehtmetsa (9080) elupaigatüüpi kuuluv ala, mis on ala kaitse-eesmärgiks. 4.01.2017 on alale esitatud metsateatis lageraieks.

2. WR228 er 18 – Vardi looduskaitseala piiranguvöönd, mis on ühtlasi Natura loodusala, mille kaitse-eesmärgiks on vanade loodusemetsade kaitse. 180aastane loomets, mis kvalifitseerub vana loodusemetsa (9010) elupaigatüübiks, mis on ala kaitse-eesmärgiks. 17.08.2017 on alale esitatud metsateatis aegjärgse raie teostamiseks. Naabruses veel mitmeid sarnaseid näiteid.

3. SS133 er 12, 15 ja SS104 er 1 – Soomaa RP piiranguvöönd, mis ühtlasi Natura loodusala, mille kaitse-eesmärgiks on vanade loodusemetsade kaitse. 110aastane segamets, mis kvalifitseerus enne raiet esinduslikuks vana loodusemetsa elupaigatüübiks, mis on ala kaitse-eesmärgiks. Aastatel 2009-2017 esitatud korduvalt metsateatise mahukaks sanitaarraieks.

Selgitame, et hoolimise korral saaks majandaja väärtuste kirjeldatud hävitamisest lihtsa vaevaga hoiduda. Natura aladel kaitstavaid ja tõenäoliselt loodusdirektiivi I lisa elupaikadeks kvalifitseeruvaid alasid on võimalik leida vastavate päringute põhjal, vt http://www.metsakorraldus.ee/kaitsealade_metsainventeerimine_2009.htm#_Toc216847301 Lisa 8, kus vastavad päringukriteeriumid toodud. On loogiline, et väärtuste hoidmiseks ei piisa puuduliku andmestikuga riiklikust registrist ja eeldama peab ka registreerimata väärtuste

olemasolu. Nende puudumises veendumine peab olema praktika, seda eriti Natura aladel, mille kaitse on rahvusvaheline kohustus.

Toodud näited viitavad NEPConi Eesti ajutise metsamajandamise standardi (versioon 19.12.14) indikaatorite 9.1.2. ja 9.1.3. jämedale rikkumisele.

E) Esineb näiteid, kus registrisse kantud vääriselupaikade või kaitstavate loodusobjektidega või olulise sotsiaalse huviga metsadega ei arvestata RMK-le kuuluval maal maavara kaevandamishuvi korral.

Näited:

1.LS178 er 15 on vääriselupaik (VEP nr.E00924), mille piiril on RMK kooskõlastanud maavara uurimise taotluse, tänaseks on maavara arvele võetud ja toimub kaevandusloa taotlemise protsess. Ometi on selge, et vahetult vääriselupaiga piiril kaevanduse rajamisega kaasneb ilmne ja oluline vääriselupaiga kahjustamine.

2.LS193 on kooskõlatatud maavara uurimise taotlus vahetult Nepste hoiualaga piirneval alal ja tänaseks on maavara arvele võetud. Ometi on RMK-l kui maaomanikul hästi teada, et hoiualaga piirneval alal kaevanduse rajamisega kaasneb vältimatu negatiivne mõju Natura alale ja uuringuala piirides kaevanduse rajamine ei ole kindlasti võimalik.

3.OJ048 er 2 on vääriselupaik (VEP nr.E00940), mille piiril on kooskõlastatud maavara uurimise taotlus. Ometi on selge, et vahetult vääriselupaiga piiril kaevanduse rajamisega kaasneb ilmne ja oluline vääriselupaiga kahjustamine. Mõju olulisust süvendab veel asjaolu, et vääriselupaiga metsa kasvukohatüüp on ekslik, tegu on soovikumetsaga, mitte palumetsaga ja kaevandusala rajamisega kaasneb lisaks servamõjudele ka vääriselupaiga veerežiimi rikkumine. Siinkohal peab rõhutama, et ekslikult määratud kasvukohatüüp oleks pidanud selguma alal hiljuti toimunud maaparandussüsteemi rekonstrueerimisega kaasnenud keskkonnamõju analüüsi käigus. Vääriselupaigaga piirnevad kraavid aga rekonstrueeriti ilma alale avalduvaid mõjusid täpselt hindamata, st järelduste tegemiseks peeti piisavaks registrisse kantud ekslikku kasvukohatüübi informatsiooni.

4.LD242 on kooskõlastatud maavara uurimise taotlus ja tänaseks maavara arvele võetud. Kehtiva Saarde valla üldplaneeringu kohaselt on tegu reserveeritud puhkealaga, ilma hoonete ehitamise õigusega, ühtlasi aga ka rohevõrgustiku koridoriga. RMK-l kui maaomanikul on antud asjaolud hästi teada, kuid ometi on arvestamata jäetud ala kõrge sotsiaalse väärtusega ja rohekoridoriks olemisega.

Toodud näited viitavad NEPConi Eesti ajutise metsamajandamise standardi (versioon 19.12.14) indikaatorite 9.1.2., 6.1.6, 6.2.5 ja 4.4.4 jämedale rikkumisele.

Selgitame, et maavara uurimise kooskõlastamine ei anna kohest alust maavara kaevandamiseks. Ometi tekitab see aga arendajale märkimisväärseid kulutusi ja ootuse maavara kasutusele võtmiseks, millega kaasneb tugev surve kaevandamiseks kooskõlastuste saamiseks. Praktika kohaselt järgneb peale uuringute teostamist praktiliselt eranditult ka kaevandusloa kooskõlastamine ja kaevanduse avamine. Kõike seda saab säästlik majandaja eos vältida ja keelduda maavara uuringu kooskõlastamisest, kui see võib kahjustada säästliku metsanduse indikaatorväärtuseid.

F) Ohustatud ja kaitstavate liikide elupaikade hävitamine on RMK majandatavates metsades jätkuv probleem.

Kaitstavate ja ohustatud liikide elupaikade hoidmise osas esineb jätkuvalt hoolimatust ja kõrge kaitseväärtusega metsade hävitamist. Näited:

1. [REDACTED] mis hävitati lageraiega 2013.-2015. aastal. Pesa jäeti üksikule säilikpuule, kuid loomulikult hüljati. Pesast teada ei antud ja pesapuu tuvastati ekspertide poolt alles peale elupaiga hävitamist.
2. [REDACTED] hävitati lageraiega 2009. aastal, vahetult peale seda kui alal jäeti RMK palvel püsielupaik moodustamata, sest sooviti ala ise kaitsta. Peale seda jäi langi serva jäänud pesapaik asustamata. 2015. aastal määrati er 22 ehk säilinud pesapaiga osa lageraiesse. Seirekontrolli ajal 25.06.2017 oli pesa asustatud [REDACTED] või hiireviu poolt, kuid pesitsus ebaõnnestunud, sest pesametsas oli mai lõpus või juuni algusel toimunud lageraieks ettevalmistav alusmetsa raie.
3. [REDACTED], mis on ka kaitstava ja ohustatud liigi elupaigana keskkonnaregistris arvel, määrati 2016. a tervikuna alaks, kus toimub valimatu maaparandussüsteemide rekonstrueerimine. Väärrib märkimist, et süvendatakse ka mänguala keskpaika läbivad kraavid, mis jäävad madalaboniteedilisele ja metsakasvatuslikult sobimatule raba kasvukohatüüpi alale.
4. [REDACTED] keskosale, mis on ka kaitstava ja ohustatud liigi elupaigana keskkonnaregistris arvel, esitati 2016. a RMK poolt mitmetele eraldustele lageraie teostamiseks metsateatiseid. Mängu keskosa metsade lageraiesse määramine on ilmne mänguasurkonda hävitav ja säästva metsandusega vastuolus olev hoolimatu käitumine.

Toodud näited viitavad NEPConi Eesti ajutise metsamajandamise standardi (versioon 19.12.14) indikaatorite 6.1.6, 6.2.1, 6.2.5 ja 6.2.6 jämedale rikkumisele.

G) Metsade maaparandusega kaitstavate loodusobjektide ja kõrge kaitseväärtusega elupaikade kahjustamine.

Näited:

1. Käntu-Kastja hoiuala (kinnistud 88401:001:0282, 88401:001:0810, 43202:002:0341 jne) ja sellega piirnevatel aladel on 2017. aastal võetud kraavitrasside raadamiseks metsateatiseid. Tõenäoliselt on alal teostamisel ulatuslik maaparandussüsteemide rekonstrueerimine ja teede rajamine. Raadatavate trasside põhjal on tegu ilmselgelt olulise negatiivse mõju Käntu-Kastja Natura loodusalale kaasa toova tegevusega, sest alal valdavad veerežiimi muutuste suhtes tundlikud kaitstavad elupaigad. Täpsema mõju osas on ametkondadevälistel huvigruppidel võimatu ülevaadet saada, sest RMK maaparandustööde projektid ei ole avalikkusele kättesaadavad ja seadusekohane keskkonnamõju hindamine jäetakse tegemata isegi siis, kui ilmneb oluline mõju Natura alale.
2. VD316 ja VD317 Murru raba läbivad kraavid on 2016. aastal planeeritud rekonstrueerimisse. Tegu on kraavidega, mis mõjutavad otseselt raba veerežiimi, samas läbivad vaid madalaboniteedilisi ja metsakasvatuslikult sobimatuid soometsi või puisraba. Ohustatud sookoosluste jätkuv plaanimajanduslik hävitamine ei sobi kokku säästva metsandusega.

3. Ida-Virumaal Sonda vallas asuva Kuresooga (kinnistu 75101:001:0120) piirnev kuivendusvõrk on tervikuna planeeritud rekonstrueerimisse. Planeeritud tegevuse teostamisega kahjustatakse oluliselt säilinud rabakooslust. Ohustatud sookoosluste jätkuv plaanimajanduslik hävitamine ei sobi kokku säästva metsandusega.

Toodud näited viitavad NEPConi Eesti ajutise metsamajandamise standardi (versioon 19.12.14) indikaatorite 6.1.1, 6.1.2, 6.1.6 ja 6.2.5 jämedale rikkumisele.

Lugupidamisega

Tarmo Tüür
Juhatuse esimees
SA Eestimaa Looduse Fond